

Afgeharde planten krijgen een deklaag van strotijke paardenmest. Het houdt de grond vochtig, smooft de onkruidgroei en frustreert slakken.

Koude-tolerantie rassen worden al in het vroege voorjaar uitgeplant

Kappen met ventilatieopening (vetfles), als minikasje. Beschermst ook tegen matige nachtvorst en slakken

Vroege teelt van Kool

Vorig jaar hadden we op de 'De Witte Vlieg' enorm veel last van slakken (wie niet) in het Koolbed, maar dit voorjaar loopt alles naar wens. Het is nu half april en dit teeltbed is inmiddels gevuld met verschillende rassen Koolplanten die we in de afgelopen maanden hebben opgekweekt. De vroege teelt van Kool is een leuke uitdaging en loont met naar verwachting de eerste oogsten begin juni.

Het Koolbed volgt in ons teeltplan op het Winterwortelbed, dat betrekkelijk laat leeg komt. De nateelt van Boerenkool en Spruitkool is eigenlijk al een 'opstapje' naar de echte Koolteelt het jaar erop. De bemesting en grondbewerking start in de eerst leeggekomen stukken. Stekken of zaailingen van Eeuwig Moes komen hier al vóór de jaarwisseling in rijen te staan. Die planten kunnen wel wat vorst verdragen, zeker als we ze onder een strolaag brengen. Voor de zekerheid houden we wel een tiental (pot)planten als reserve in de koude kas. De overige bemeste en gespitte stukken Koolbed brengen we onder een mulchlaag, in afwachting van het vroege voorjaar.

Eind oktober start de 'weeuwenteelt' van de Kool. We zaaien in kleine potjes, die dan al betrekkelijk snel gevuld raken met kiemplantjes. Met mooie dagen loopt in de kas de temperatuur nog regelmatig op tot boven de 20 graden. Na een maand kunnen ze worden verspeend en krijgen ze elk hun eigen (kleine) potje, samen in tree op de tafel. En dan wordt het spannend. Over de trees komen passende doorzichtige kappen (als minikasjes bunnen in de kas), waardoor zonlicht binnenkomt maar dat ook

als 'passieve' energie (warmte) vasthouden. Het bodemvocht in de potjes verdampt, maar condenseert weer binnen de kappen en ook dat tempert te grote temperatuurschommelingen. Belangrijk is wel dat de kappen gatjes hebben voor enige ventilatie. Desondanks zal de groei gedurende de winter vertragen. Dat is een natuurlijke reactie op de kortere dagen en lagere temperaturen. De enige zorg is voorkomen dat bij langdurige vorst de kou ook binnen de kas toeslaat. We beschikken niet over stroom voor een 'vorstbegrenzer'. Wat wij kunnen doen is extra isolatie aanbrengen (kappen), nevelen en de planten hoger wegzetten (tegen 'vorst aan de grond' in de kas). Eind januari komen de planten geleidelijk uit hun winterrust en beginnen weer met groeien. Dan worden ze verplant naar grotere potten en staan vrij opgesteld. Voldoende ventilatie wordt dan belangrijk, dus geen kappen meer en regelmatig gieten. In de kas kan na een paar warme dagen de temperatuur snel oplopen en moet ook de kas zelf goed geventileerd worden.

In maart kunnen de grootste planten al uitgeplant worden in de vollegrond, al of niet in de oude mulchlaag. We geven ze een flinke portie compost mee in het plantgat en planten ze met een kletsnat potkluitje (gieten niet nodig).. Daarover zetten we kappen van 'vetflessen' zonder bodem. Die kappen temperen weer grote schommelingen in temperatuur, beschermen tegen nachtvorst en beschutten tegen een koude, droge wind. De open flessenhals van zo'n kap fungeert als ventilatieopening. Als de planten voldoende groot en afgehard zijn, worden de kappen weggenomen en vervangen door open emmers. Die bieden nog steeds een beschutte groeiplaats. Uiteindelijk worden die ook weggenomen en dan schuiven we de deklaag van stro aan tot onder de planten. Onkruid vormt dan al geen enkel probleem meer en de bodem blijft onder de deklaag mooi vochtig. Enkele maanden later volgt de oogst van deze vroege Koolteelt. De leeggekomen plekken worden weer ingenomen door Koolplanten die in het vroege voorjaar gezaaid zijn in de kas of in de vollegrond. Zo is het mogelijk om twee of zelfs drie generaties Kool te telen, vanaf maart tot ver in de winter.

Gerard Wezenberg